Ч. 261 (13.209). Львів, пятниця 25. листопада 1932. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

РЕВОЛЮЦІЯ КОРБАМИ.

(Кореспонденція з Америки.)

Ню-Йорк, 10. листопада 1932.

Йдете до виборчого льокалю у вівторок 8. листопада, щоби виконати своє суверенне право. Маєте вибрати найвищого урядовця, який, у засаді, виконує вашу волю. А по дорозі до шкільного будинку, або навіть і до фризієрського льокалю, де, звичайно американський громадянин („ситезен“) виконує своє право, хтось вам тицьнув у руку карточку з закликом: „Скрутіть на долину корбу над ч. 18 Б“. Ви берете карточку спокійно, може навіть і не подивитеся на неї, бо ви вже здавна рішили, на кого маєте голосувати і вступаєте до виборчої кімнати. Там вже стоїть перед вами довга „лінія“ таких, що в вересні, подібно як і ви, записали себе за виборця в часі „реєстрації“. На цій підставі вас, по переглянені списку, виборчий урядовець впускає до клітки, подібної до приватного купелевого тушу: нагорі обруч, на котрім завішене полотно. Входите, самі за собою засуваєте полотно при помочі ручки і в той спосіб ви знайшлися перед виборчою машиною. І тепер дивитеся: перед вами таблиця, а на ній список найріжніших кандидатів після партій. Отже в першому ряді є в нюйорському стейті демократичний список, далі йде республиканська лінія, відтак соціялістична, далі комуністична, потім ще якась хвилева незалежна, а крім того є ще місце на цілком самостійних, малих особистих кандидатів. Коли ви належите до якоїсь партії і хочете льояльно голосувати на її кандидатів, то ви не маєте ніяких труднощів. У лінії є списані імена кандидатів, а над кожним з них маленька коробочка. Ви лише спустіть коробочку на долину, і вже маєте свого кандидата. А їх богато. Йде наперед кандидат на президента й віцепрезидента Злуч. Держав (у тій самій рубриці); потім окремо на говернора, його заступника, сенатора федерального, сенатора стейтового, мейора міста, конгресмена (посла) до Вашингтону, члена легіслятури (посла) в стейті, суддю найвищого суду, стейтового прокуратора, стейтового контрольора, а часом ще інших урядовців. Крім того, звичайно при таких виборах, піддають під голосування: „так“ або „ні“ поправку до стейтової конституції або якусь резолюцію. Як ви те все поназначували, то ви вже скінчили головну часть своєї виборчої праці. — Як ви хочете вибирати собі кандидатів, які вам до вподоби, то спускаєте корбу над якимнебудь кандидатом з якоїнебудь партії. А як хочете свого, то вже мусите самі написати у відповіднім місці і накрутити корбу. Аж тепер ви виходите з виборчої „урни“. Цей вихід є найважніший. Ви розсуваєте ручкою полотно, яким ви були заслонені, і якраз ця ручка реєструє ваш голос в користь кандидатів, над котрими ви поставили корбу.

Біля 47 міліонів горожан записалося цього року до голосування у місяці вересні. Вони голосували в 119.714 виборчих округах у цілій Америці. Але, скільки на ділі віддало свій голос, ще не обчислено до сьогодні, хоч вже два дні минуло від виборів. Досі відомо: 20,000.000 голосів дістав Френклин Делейно Розевелт на президента, а Джан М. Гарнер на віцепрезидента з демократичної партії, та Герберт Гувер на президента і Чарлз Колтис на віцепрезидента з республиканської партії. Соціялістичний кандидат дістав досі біля пів міліона, а комуністичний так мало, що навіть не присилають звітів з деяких виборчих округ, або стейтів. Загально рахують, що демократичний кандидат буде мати більше голосів, ніж дістав Гувер перед чотирма роками, тобто 21,300.000, коли повалив свого демократичного противника, Алфреда Сміта. Одначе, коли би на осн. числа голосів рахувати побіду партії чи кандидата при національних виборах, то можна деколи піти на фальшиву дорогу. Бували в американській історії випадки, що кандидат, який дістав менше число голосів виборців, виходив президентом. Ця аномалія вийшла з того, що не число віддаваних голосів рішає про вибір кандидата, а число голосів в поодиноких стейтах. А кожний стейт має вже згори призначене число голосів на президента. Найбільше має стейт Ню-Йорк, бо аж 47, Пенсильвенія 36, Аризона 3 і т. п. Отже більшість голосів у стейті рішає, за ким йде стейт. Після того, хоч ще не всі виборчі округи прислали звіти, сьогодні відомо, що демократичний кандидат дістав 472 голоси з 42 стейтів, а республиканський, тобто теперішній президент Гувер 59 голосів з 6 стейтів.

Ці цифри є сухі. Але треба жити в Америці, щоби зрозуміти їх мову. В політичній історії Злучених Держав ще не бувало, щоби котрийсь кандидат дістав таке мале число голосів у виборчій колеґії, тобто голосів стейтів, як власне дістав Герберт Гувер, котрий щойно при попередніх виборах в 1928 році побив був всякі попередні рекорди і дістав 444 голосів у виборчій колеґії. Останні вибори це небувала поразка республиканської партії, яка досі вважалася за властиву державну партію і серед нормальних відносин демократична партія не могла ніколи проти неї побідити.

Якнебудь дивитися на цей вислід національних виборів, то треба прийти до висновку, що це правдива революція, довершена американським способом при помочі корб до голосування.

Соціялісти надіялися величезного зриву обурення народу, а з тим і голосів на знак протесту проти теперішньої господарки обох партій. Комуністи надіялися величезного числа голосів розпуки. А загал американських громадян перевів революцію мирною дорогою, показав своє повне недовіря до теперішнього правительства наслідком його безрадности і дав мандат партії меншости, яка виставила конструктивну програму. Якби ви мали змогу переглянути бодай наголовки часописних статтей з ріжних міст з висловами поглядів на минулі вибори, то ви могли би написати зовсім інтересну книжку афоризмів. І це була би дуже цікава книжка. Тому старатися хоч дещо перповісти з виборчих міркувань буде даремним. А на одно годяться всі: що переворот при виборах викликаний теперішньою депресією.

Демократи твердять, що депресія не прийшлаззаграниці, але її викликала американська спекуляція, піддержувана республиканською партією, таки в Америці. Далі кажуть, що цілий світ обернувся проти Америки наслідком нової митної тарифи, ухваленої республиканським конгресом і підписаної президентом Гувером. А додатковою причиною повалення республиканців була справа проґібіції, яка здеморалізувала майже ціле населення і перший раз в Америці загал показав свій непослух законови. За проґібіцією стояв всіми силами теперішній президент, називаючи її „благородним експериментом“.

Виборча аґітація була дуже неінтересною зпочатку і Гувер навіть не думав їхати на аґітацію. Але, як Розевелт поїхав на захід, як викликав невдоволення фармерів, котрі попали в небувалу нужду, як у вересні відбулися стейтові вибори в республиканській твердині, в стейті Мейн, і там виграли демократи, тоді республиканці кинулися ратувати свою позицію, але було запізно. На ділі ніщо не могло їх врятувати, хіба якась кардинальна помилка по стороні демократів. Але ті, виїмково, злучили солідарно свої сили, і виграли як ніколи перед тим. Тепер вони мають подавляючу більшість у новім конґресі (палаті репрезентантів) і сенаті. Зможуть переводити свої пляни без перепон і зате будуть двигати на собі повну відповідальність за долю нації. Як їм поховзнеться нога, то втратять нагоду до керми державою на цілу ґенерацію.

Після завзятих передвиборчих взаїмних рекримінацій настав нагло, по американському звичаю, зовсім приязний тон між обома партіями. Гувер вислав ґратуляційну телеграму Розевелтови і запросив його до співпраці на час, доки не обійме свого уряду (згідно з конституцією 4. III. 1933 р.), а Розевелт подякував за побажання й обіцяв сповнити бажання Гувера.

Які наші надії на нове правительство? Хіба такі: Розевелт, перед початком виборчої кампанії відбув довшу конференцію з Волтером Дюранті, московським кореспондентом газети „Ню-Йорк Таймс“. Безпосередньо потім появилися голоси в пресі, що Розевелт хоче признати совіти. — Отже тут одна зачіпка для української справи. Друга: Між демократами є багато сторонників Ліґи Націй. Вони пригадують собі домінуючу ролю, яку грала Америка у світі за часів Вилсона і його демократичної адміністрації. Як там і не було би, то демократична партія мусить рішитися на якусь основну зміну, щоби оправдати надії виборців. А власне серед таких змін українці в Злучених Державах повинні видвигнути справу рідного краю.

І це повинна бути головна задача української іміграції в часі правління демократичної партії. Досвід вже мають з часів Вилсона, тепер треба лише відповідно принорловленої акції, опертої на солідарній піддержці народніх мас.

Д-р Семен Демидчук.

Товариства „вищої ужиточности“.*)

Дальші подробиці про новий закон про товариства.

Товариства, що їх розвій особливо пожиточний для державного або суспільного інтересу Річипосполитої можуть бути признані як товариства „вищої ужиточности“ (ст. 46).

Це признання слідує шляхом розпорядку ради міністрів на внесок міністра внутрішніх справ, поставлений в порозумінні зі заінтересованими міністрами, при чому товариству рада міністрів надає відповідний статут і вона рішає про його пізніші зміни (ст. 47).

Товариство „вищої ужиточности“ є правною особою і може приймати записи і даровизни та набувати рухоме і нерухоме майно без обмежень і без потреби старатися за спеціяльні дозволи (ст. 48).

Міністр внутрішніх справ і міністр скарбу можуть звільнити товариства „вищої ужиточности“ від державних оплат або комунальних податків і оплат і давати їм полекші (ст. 49).

Обмеження передбачені щодо участи в товариствах нелітніх осіб, не торкаються товариств „вищої ужиточности“, якщо справу регулює інакше їх статут. Шкільна молодь може брати участь у таких товариствах тільки в окремих відділах, зорганізованих для неї в окрузі шкіл і під доглядом шкільних властей (ст. 50).

Товариство може дістати привілей виключного ділання в означеному крузі на території цілої держави або меншій, що потягне за собою виключення всіх інших товариств від подібної діяльности на даній території без огляду на їх дотеперішні права і постанови статутів (ст. 51).

Нагляд над товариствами „вищої ужиточности“ веде міністр внутрішніх справ в порозумінні зі заінтересованими міністрами (ст. 52).

Надзірна влада може покликати окремого делегата для виконування тревалого нагляду над такими товариствами і видати для нього відповідну інструкцію (ст. 53).

Надзірна влада може припинити в діяльності власти такого товариства і встановити примусову управу аж до часу скликання загальних зборів і вибору нової управи, якщо товариство не виконує всіх завдань, або виконує їх невідповідно (ст. 54).

В окремих умовинах, передбачених у статуті, або у випадках, коли цього вимагає інтерес держави, стверджений ухвалою ради міністрів, товариство „вищої ужиточности“ буде відпо-

*) Гл. „Діло“ чч. 254 і 259.

рядковане державним властям, передбаченим в їх статуті (ст. 55).

Рада міністрів на внесок міністра внутрішніх справ, поставлений в порозумінні зі заінтересованими міністрами, може розвязати товариство „вищої ужиточности", якщо воно стратить рацію істнування. Тоді міністр внутрішніх справ наказує ліквідацію товариства, а про призначення його майна рішає рада міністрів, якщо нема у цьому напрямку окремої постанови у статуті (ст. 56).

Карні постанови.

Незастосування до постанов надзірної влади, виданих на основі ст. II. уст. 2, ст. 15 і ст. 24, а також переступлення постанов ст. 12, ст. 13, ст. 23 уст. 1, ст. 41 ст. 43 точка а) і ст. 59 уст. 2 підпадає грошевій карі до 500 золотих в карно-адміністраційній дорозі (ст. 57).

Переходові і кінцеві постанови.

Постанови нинішнього права будуть мати пристосування до товариств, що істнують в хвилі, коли це право входить в життя (1. січня 1933). Міністр внутрішніх справ в порозумінні зі заінтересованими міністрами шляхом розпорядку означить ближче способи цього пристосування до вимог нинішнього права, як рівнож спосіб полагоджування справ. Кооперативи, що займаються культурною діяльністю, мають про це зголосити до староства на протязі трьох місяців (до 31. березня 1933), подаючи йому дані, вичислені в статті 12) (ст. 58).

Професійні союзи і центральні управи тих союзів, що істнують на основі декрету з 8. лютого 1919 про професійні союзи (В. З. Р. П. ч. 15 поз. 209), що виконують діяльність на території цілої держави, мають право отвирати свої філії, про що до 3 днів повідомляють інспектора праці і староство осідку філії з долученням статуту і поданням складу управи (ст. 59).

Товариство „Польський Червоний Хрест" признано як „товариство вищої ужиточности" і воно підпадає під постанови нинішнього права (ст. 60).

Під означенням повітової влади адміністрації загальної розуміється також городського старосту, а у шлеському воєвідстві директора поліції, під означенням воєвідської влади адміністрації загальної розуміється також шлеського воєводу (ст. 61).

Виконання нинішнього права і видання у тій ціли потрібних виконавчих розпорядків поручається міністрові внутрішніх справ в порозумінні зі заінтересованими міністрами (ст. 62).

Нинішнє право входить в життя з днем 1. січня 1933 р. З тим днем тратять силу всі постанови, що досі нормували право про товариства, що не відноситься до постанов, заключених у міжнародніх трактатах (ст. 63).

Виконавчий розпорядок до декрету про право про товариства ще не вийшов. Він появиться у Вістнику Законів Р. П. у найближчому часі і тоді його окремо обговоримо на сторінках нашого часопису.

Д-р Степан Баран.

СТАТИСТИКА ПОЛІТИЧНИХ СУТИЧОК У ПРУСІЇ.

БЕРЛІН (ПАТ). Саме вийшла статистика політичних сутичок у Прусах, з якої виходить, що в часі вересня ц. р. були 304 сутички, в яких убито одного комуніста і 282 особи ранено. У 45 проц. випадків сутички викликали комуністи, у 33 проц. гітлерівці, в інших переважно члени републиканського райхсбаннеру.

Біда з комуністами.

БЕРЛІН (ПАТ). Комуністи пробували уладити вчора у Берліні низку демонстрацій у північній робітничій дільниці. Поліція розігнала товпу, вживаючи пальної зброї. Ранена тільки одна особа, зате багато демонстрантів арештовано. У Людвіксгафен поліція перевела ревізії в льокалях комуністичної організації, при чому арештувала 16 членів партії. У звязку з комуністичною агітацією за проголошенням масових страйків у фабриках не прийшли вчора до праці у багатьох промислових заведеннях робітничі залоги. У Штральсунді арештували кермачів місцевої комуністичної організації під [illegible] приготувань до перевороту.

ПРЕЗИДІЯЛЬНИЙ КАБІНЕТ У НІМЕЧЧИНІ?

БЕРЛІН (ПАТ). В політичних кругах ходять уперто чутки, що національно-соціялістична партія предложить нині Гінденбургові разом із приготованим меморіялом готову лісту президіяльного кабінету. Група визначних осіб з кругів господарських, наукових і мистецьких видала вчора відозву, в якій накликує до утворення суцільного фронту відбудови і до припинення політичних сутичок.

Англійська петиція до Союзу Народів в справі політичної автономії для укр. земель у Польщі.

Льондон, 20. листопада 1932.

(Л) Як відомо, з початком жовтня ц. р. внесли англійські парляментаристи петицію до Союзу Народів, в якій домагалися поновного розглянення справи українських земель у Польщі (Сх. Галичини) наслідком невведення на цих землях територіяльно-політичної автономії по думці відомого міжнароднього пакту з 1923 р.

Цю петицію підписало тоді 14 визначних парляментаристів усіх трьох англ. партій. Маючи на увазі поважне політичне значіння цієї петиції „Діло" оголосило її в числі 227 з 13. жовтня ц. р. в дословнім англійськім тексті і українськім перекладі.

Як довідуємося, петицією зацікавилися в Англії ще інші поважні політичні особистости. Деякі споміж них додатково вислали до Союзу Народів копії цієї петиції зі своїми підписами. По нинішний день петиція має вже 42 підписи.

Між тими, що підписали петицію, є поверх десять бувших і теперішних членів ради міністрів (як **льорд Ноел-Бакстон** — кількома наворотами міністр рільництва й риболовства, **льорд Снел** — б. віцеміністр Індії, сер **Франсис Акланд** — б. віцеміністр закордонних справ, **І. Фут** — б. міністр гірництва й інші).

Споміж парляментаристів підписали петицію: 5 льордів і 26 послів. Крім цього підписали її ще й визначні бувші посли, проф. університетів та інші визначні громадяни.

З польської преси.

ҐР. СТ. ЛОСЬ ПРО ВИСТУП Д-РА ДМ. ЛЕВИЦЬКОГО У СОЙМІ.

Висловлюючись „компліментарно" про спосіб написання вступної статті у „Ділі" з 11. ц. м., д-р Ст. Лось запозичив з неї наголовок „Без недосказів і непорозумінь" до власних рефлексій на ту саму тему: про виступ голови Українського Клюбу на соймовій трибуні в дні 3. ц. м. Ті уваги появилися у консервативному варшавському щоденнику „Дзєнь Польскі" з 16. ц. м.

Вони складаються із двох частин: неґативної і позитивної. Передовсім авторові не подобається — здається — що д-р Дм. Левицький виголосив свою промову у соймі, а не на іншому форумі, — а бодай цим фактом пояснює невеличкий відгук, який викликала та промова: до всього, мовляв, що діється у соймі, польське громадянство не привязує значіння... П. Лось каже правду, але правдою є теж, що ще менше польське громадянство, чи — як він каже — „політичний загал" — цікавиться українським краєвим життям та українською пресою і тому взагалі важко нині найти в Польщі якийнебудь терен та сказати на ньому щонебудь, що зацікавилоб польський „політичний загал". Дальше п. Лось уважає хибою промови українського провідника, що він нібито перевантажив її подробицями льокального характеру й ними ослабив враження засадничих заяв. Може з його становища є дрібка правди у цьому, але ці льокальні справи мають для нас величезне значіння, промовчати їх у соймі взагалі не можна — а іншої нагоди сказати про них нема: адже після того, як сойм збереться щойно десь коло 4. грудня і зараз піде знову святкувати (Різдвяні ферії), а потім молотитиме у комісії бюджет — ледви чи взагалі хтонебудь з послів зможе вже прийти до слова... Третій заміт п. Лося найслабший і навіть дуже, делікатно кажучи, дивний: що, мовляв, д-р Левицький „не мав до всіх справ, яких торкався, відповідно точних інформацій". Це надто сміливе твердження: чи п. Лось є переконаний, що *його* інформації напр. про практику зі „святами праці" чи про справу шкільних молитов є кращі й докладніші?! Дуже сумніваємося. Радимо п. Лосеві м. ін. познайомитися з інтерпеляцією Українського Клюбу в справі молитов.

Як першу позитивну точку автор уважає ясне задеклярування становища проти підпольно-терористичної акції. Для нас-же позитивним зворотом у статті п. Лося є його (зрештою дуже делікатний) натяк до польської політики і державної адміністрації, що вона, кажучи без обиняків, не визнається в історії української політичної думки і до неї не пристосовується. Щодо заяви українського лідера, що українська політика не є і не буде знаряддям чужої політики, але вона не зрезиґнує з права боротьби за свої права також на терені Ліґи Націй і що там приймe поміч кожного, хто її схоче дати, то перша частина тої заяви дуже п. Лосеві подобається, а друга частина ще більше — не подобається. Вразливість польських діячів на пункті „закордонного натиску" і своєрідна манія, що скрізь криється німець та що де є німець, там є теж безоглядне порабощення німцями для інтересів „пруського короля", цей панічний острах є нам, щиро це признаємо, чужий і мало зрозумілий: саме тому, що ми не є „заприсяженими ґерманофілами", не приписуємо німцям надто великої ролі і надто великого міжнароднього значіння, а фразу про „прикриття усіх українців одним (пруським) капелюхом" — уважаємо фразою дуже дешевенькою...

До питання автономії ставиться автор позитивно: він є одним із тих нечисленних польських політиків, які доцільність і необхідність української автономії зрозуміли і до цього зрозуміння признаються. Але знову таки автор хоче мати якісь „ґарантії", що своїх правно-автономічних свобод у Польщі українці не використають проти Польщі, при чому сягає до зовсім фальшивих прикладів з історії польсько-українських взаємин, вказуючи лише на українські настрої з років після польсько-української війни та зовсім промовчуючи безконечний ланцюх фактів з польської політики тих часів, які *випередили* настрої та мали *рішаючий* вплив на їх оформлення...

СТ. ҐРАБСЬКИЙ ПРО „ПРАВДУ" У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

У „Курєрі Львовскім" Станислав Ґрабський друкує цикль статтей під досить сензаційним наголовком „Правда о Малопольсце Всходнєй". Зате їх зміст мало сензаційний. Складається він з нього на загал повторення усіх відомих комуналів та правдивих, перекручених і вигаданих фактів, якими вічно оперують польські ендеки, як арґументами на „українську небезпеку".

У першій своїй статті (ч. 323. з 20. ц. м.) автор протиставить активність українського громадського життя пасивності польського. Винує за це польський уряд, який нібито підтягнув польський громадський рух під „казьонний" ярлик, а свою політику супроти українців спирає на защіплюванні українцям страху перед поліцією і податковим екзекутором та спеціяльному веденні виборів під гаслом численности мандатів для ББ. Польська інтеліґенція, каже Ґрабський, відійшла від культурно-освітньої та господарської праці, опертої на громадянській ініціятиві, зате українська інтеліґенція веде самостійно весь отой тягар праці. Тому й українська інтеліґенція має вплив і значіння серед мас народу, які національно скріплюються.

„Не обманюймо себе: часи національної байдужности руского люду минули безповоротно: русинів, які вважають себе лише окремою етнічною ґрупою „тутешнього" населення — є нині у Галичині не більше, ніж було перед шлеським повстанням „шлезаків", які не признавалися до поляків. Із кожним роком буде їх щораз менше".

...Активність у громадській праці української інтеліґенції та пасивність польської спричинила те, що нині українська цивілізація по селах починає реально перемагати польську цивілізацію...

У другій статті (ч. 326. з 23. ц. м.) автор продовжує ті самі виводи. Він легковажить вплив польської адміністрації на українське населення, вплив чужого психіці українського села польського вчителя та вплив війська; це останнє, мовляв, польонізує дуже поверховно, вивчуючи на короткий час польських пісень та лише вишколюючи сільську молодь військово. На тривогу бє Ґрабський з приводу „корчення польської земельної власности". Бідкає, що польським хліборобам, кольоністам і осадникам не дають „дешевого державного кредиту" та що поляки продають землю українцям. Поручає взоруватися на італійській політиці в Тиролю та румунській у Бесарабії і домагається такої „допомоги", яку Німеччина дає Східним Прусам. Кінчає понурою погрозою під адресою усіх поля-

ків, що за 50 літ „українське гасло „ляхів за Сян" перестане бути лише задиркуватим гаслом".

В оставній статті (ч. 327, з 24. ц. м.) Ст. Ґрабський наймаркантніше документує свій ендецький анахронізм поглядів та фанатичну віру у анахронічні ендецькі леґенди. І так, призадумуючись над причинами повоєнного зросту українського націоналізму Ґрабський „мимоходом" знову впевняє про „австрійську інтриґу", якою був листопадовий зрив і посередньо признає слушність „ученим (?!) виводам", що „нема ніякого українського народу, а є лише українська партія і що з найріжнородніших причин русини не зуміють витворити із себе народу". Славити Господа, той-же Ґрабський признає бодай, що такі „вчені" арґументи не переконують українців. Першим винуватцем прокинення українців з їх післявоєнної пасивности й інерції був — — Пілсудський (!!), який „підтримував федеративні пляни". Ґрабський вважає великим промахом, що відразу одним махом поляки не відібрали українцям абсолютно всі права (головно шкільні та мовні), які мали за австр. часів. Друга причина — це російська й українська революція за Збручем і тамошня побіда української мови у всьому прилюдному житті. Дуже болить автора, що „ціла, передтим панська польська земля належить до руских хлопів". Совітська Україна має „притягаючу силу", а хоча українська інтеліґенція є протибільшовицька, проте вірить, що після упадку більшовиків українська наддніпрянська державність ще скріпиться. Щодо терористичних актів, то Ґрабський є свято переконаний, що їх ініціятива та орґанізаційна централя лежить у Берліні, але „державній силі та експанзії цивілізації Польщі вони не всилі зробити поважної шкоди". Вкінці автор звертає увагу на „зайві" залицянки до українських партій й однаково зайві карні експедиції.

Кінчає цикль трьох статей висновком, що

„Справа Східної Галичини ... це справа боротьби поміж польською державою і народом та державою і народом українським за сумежні, від віків поляками й українцями заселені території, боротьба така сама, яка йшла впродовж трьохсот літ у початках нашої історії поміж Пястами та Руриковичами..."

У коротко зреферованих виводах Ґрабського є крихітка правди, якщо відкинути згадані анахронічні леґенди та... засадничий погляд на розвязку польсько-української проблеми системою „защіплення" польської цивілізації шляхом бісмарківського „культуркампфу" без німецьких цивілізаційних атутів. Очевидно, що — на превеликий жаль — активність української інтеліґенції не є такою світлою, як про це гадає Ґрабський; земельна польська власність далеко не зменшається, бо кріза, яку відчувають дідичі й колоністи, ще гірше бє по українському селянині; впливи радянського консуляту щасливо зведені нами до мінімума — і т. д. Все це Ґрабський свідомо „накручує" або цього не знає. Хоча важко уявити собі, щоби Ґрабський не знав, що саме стан українського посідання в порівнанню з австрійськими часами щораз менший, що ми втратили майже ціле шкільництво, що втратили свої права в адміністрації, у самоуправі, що зате маємо до діла зі ...шкільними молитвами, що тратимо цілі інтеліґентські урядничі стани... Колиж сам п. Ґрабський хоче викинути всіх українців з усіх державних і комунальних посад, то чомуж він дивується, що ті безробітні інтеліґенти йдуть бодай частинно в народ і створюють свої варстати праці?!

Одно є безперечною правдою: головним помічником українського націоналізму є саме він зі своїми „утраквізмами" та вся ендеція з її канібальським „культуркампфом"...

НОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ ШКІЛЬНОГО РОКУ.

Оголошена у нас вчора нова орґанізація шкільного року обовязує вже в цьому шкільному році. У звязку з тим перше шк. півріччя кінчиться **22. грудня 1932.** Зимові ферії будуть тревати **від 23. грудня до 15. січня 1933.**

Чи ви з нагоди листопада-місяця українських інвалідів зложили свою жертву на допомогу українським інвалідам?

ЧИ ЗНОВУ ЗАЛІЗНИЧИЙ ЗАМАХ?

БЕРЛІН (ПАТ). На залізничім торі поміж Мінстер і Гамм найдено вчора пополудні чотири пачки вибухових матеріялів, покладених на шинах. На тому відтинку замкнено доступ до тору.

Фотоґрафія, чи мистецтво?

(Про III. виставу УФОТО — „Львів у світлині").

Питання зовнішнього оформлення експонатів III. Виставки УФОТО не сходить з уст цікавіших відвідувачів і самих спеціялістів — авторів. В цьому випадку воно справді дуже цікаве й важне, бо, як відомо, фотоґрафія це передовсім враження оптичні, а тим більше фотоґрафічна виставка.

Коли взяти на увагу ріжні побічні обставини, стає ясно, чому вона не подібна до двох попередніх.

Передовсім сама точно означена тема сильно обмежила свобідний вибір, інтерпретацію та творчу ініціятиву світлинця. Хто не пробував бути пікторіялістом, себто мистцем, а не поганим аматором*), той мабуть не знає, якто важко фотоґрафувати лише те, що хтось каже. Мистець переміняється в автоматичну причіпку до своєї фотокамери й сповняє функцію чисто механічну. Томуто згори заподані теми виходять такі тяжкі й мало вражають своїми ефектами.

Цього роду виставка перша в історії Українського Фотоґрафічного Товариства й мабуть перша в історії м. Львова. Теоретична підготовка в цьому напрямі була основна, але практичного досвіду не мав ще ніхто. Тим і зиправлюються недостачі у доборі мотивів, перспективи й світлотіней у деяких, справді незвичайно тяжких фраґментах модерної урбаністики. Зрештою місто у фотоґрафії дуже химерне, щоб його добре передати, треба збагнути передовсім ритм і темпо його життя, цю т. зв. симфонію контрастів, а молоді світлинці не мали просто часу розвинути своїх здібностей у тому напрямі.

На одностайний характер виставки причинилась передовсім велика (розмірно на саму тему) скількість експонатів. Виправдати її можна лише в той спосіб, що жюрі, бажаючи дати змогу зовсім вичерпати тему дозволило на участь деяких із кількадесяти картинами. Назагал воно томить, хоча з документарного боку має неоцінену вартість.

І саме через бажання якнайповніше відтворити місто у світлині, даючи більшу скількість праць, — потерпіла на тому, зовсім оправдано, техніка. Усі 365 (за винятком 2 бромолїв і 1 передруку) праць, виконані в бромі, що хоч треба вважати найлекшою позитивною технікою, те проте є дуже трудною у мистецькій передачі. Вповні опанували цю техніку Подляшецький, Мох, Фіґоль і Совяковський. Під оглядом композиційности в темі на першому місці стоїть Фіґоль, дальше Совяковський, Щурат і Тарнавська. Щодо мистецької інтерпретації картини, то справді одиноким є О. Мох (чч. 91. і 107.).

Зваживши це все, мусимо ствердити, що виставка мала характер чисто документарний і підтягати її під рівень мистецької не мало би найменшої рації. Публика, може й слушно, ставила до неї суворіші вимоги, яким ця саме виставка не могла вповні відповісти. Це на будуче пересторога для орґанізаторів виставки, що кваліта́тивний момент у всякого роду мистецтві — річ першорядна. Навіть у фотоґрафії, яка під теперішню хвилину є тільки засобом у новому мистецтві: фотоґрафіці й кіні.

Ю. Дорош.

*) Світлинець — мистець (не партач аматор).

Хто не вміє користати з права — той не варта його мати. Використайте закон з 31. липня 1924 р. і переведіть шкільні плебісцити за українською мовою навчання!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 25. ЛИСТОПАДА 1932.

Д. І. БОЧКОВСЬКИЙ. 9

Молода Бретанія і необретонський активізм.

Для характеристики цих ірляндських впливів на Молоду Бретанію дуже цікавою є романтична постать свого роду бретонської Жанни д'Арк, себто **M-lle me a venn**, яку описав спеціяльний кореспондент „Le Journal", що після ренського замаху на місці перевів докладну власну анкету з приводу необретонського активізму. Побачення з цією „Панною Я хочу" (бо таке символічне імя цієї бретонської Валькирії) відбулося у ночі у дуже романтичнім оточенні. Мене цікавить тут сама розмова її з французьким журналістом, бо вона симптоматична для настроїв радикальної бретонської молоді, яка національно виховується в Ірляндії. На запит згаданого кореспондента, яка її думка про замах у Рен, **„Ме а венн"** не роздумуючи сказала: „Дуже жалую, що я не була його автором". Відтак вона зясувала париському журналістові мету й завдання необретонського національного руху:

„Бретонці, — казала вона, — або бодай багато серед них соромляться свого побуту й своєї мови. Ще малими в школі їх карають, коли вони говорять по бретонському. Ми боремося проти цього, ми хочемо їм дати та повернути їхню національну гордість. Що-ж до вас, французи, ми не хочемо вас. Вертайте до себе та лишіть нас й це буде все". На запит інтервюера, чи вона вірить у можливість „повної незалежної Бретанії"? — „Ме а венн" відповіла: „Побачимо. Ще передчасно відповідати на це. Але ідея ця поширюється..." Цікава характеристика „Ме а венн", яку дає їй кореспондент „Журналь": „Що здивувало мене в цій молодій жінці, — пише він, — підчас того, як вона говорила, це її надзвичайна „расова" особистість. Вона могла студіювати в Парижі, жити в Англії, перебувати в Ірляндії і залишитися „100 проц." бретонкою щодо свого акценту, поведінки та рухів..."

На думку цитованого журналіста ця „Ме а венн" є одною з чільних осіб того підземного бретонського руху, що невидною мережею таємних організацій вкриває цілу Бретанію. Дуже можливо, що ця несподівана для французьких урядів його розгалуженість, особливож на провінції поза містами, була одною з причин, через що поліційне слідство з приводу замаху в Рен, яке спочатку велося дуже енерґійно та з великим поривом, відтак заповідало сензаційні ревеляції, нарешті опинилося на мертвій точці і немов завмерло. Але це питання виходить поза межі мого інформаційного нарису. Тому вертаюсь до кінцевих уваг із приводу панкельтизму, або, як його тепер називають, інтеркельтизму.

Кожен молодий національний рух проходить свою фазу такої расової романтики, що має маскувати його первісну фактичну слабість і недовіря до власних сил. Можливо через це саме (психольоґічно це булоб дуже зрозумілим) — він у цій переходовій добі виявляє велику всйовничість і до деякої міри аґресивність. Не лише німці в патріотичнім захваті співають: „Deutschland, Deutschland über alles", також деякі каменярі молодокельтійського відродження, пригадуючи собі великі заслуги стародавньої кельтійської культури та її незаперечне значіння в історії Европи, романтично мріють про те, що на прикінці XX. століття кельти опанують цілий світ, відновляючи так свій стародавній культурний „стан посідання".

Звичайно, реальне значіння панкельтизму, полягає не як вияву міжкельтійських взаємин, але в тій моральній силі, котру в ньому знаходять новокельтійські рухи для боротьби за національне самоозначення в цих утопійних мріях [illegible] кельтійських народів в Англії та у Франції.

VII.

Чого хоче й куди прямує бретонський автономізм? Хто за ним стоїть? Є це національний рух або просто якась псевдополітична химера без жадних перспектив? Вичерпуюча відповідь на ці запитання вимагалаб докладної соціольоґічної аналізи **про і контра** головних основ національних змагань у сучасній Бретанії. Звичайно, неможливо це зробити тут. Зрештою, мені доведеться ще повернутись до цієї справи вкінці цього нарису. Тут для загальної характеристики новобретонського руху я обмежуся лише двома фактами, які ознайомлять читача з політичним боком бретонської проблеми.

Перший факт — це бретонський Меморандум, предложений Лізі Народів і Мировій Конференції головою „Бретонського Реґіонального Обєднання" та послом до париського парляменту (від провінції Морбіган) князем Де Л'Естурбійоном, відомим бретонським діячем. Текст цього Меморандума був опублікований 31. І. 1919 р. на шпальтах „La Libre Parole". Покликуючись на 14 точок президента В. Вілсона, ця заява домагається від мирової конференції та Союзу Народів справедливости для всіх народів, а конкретно „хартії свободи народів". Меморандум цей зясовує, як бретонці розуміють засаду національного самоозначення. „Треба, — кажеться в ньому, — визнати за кожним народом — право бути собою незалежно від того, яке зовнішне або внутрішне його положення в державі. Треба, щоб майбутній світовий мир визнав і ясно проголосив незаймане право народів, заводючи на будуче як непохитне правило, що їм вільно говорити та навчати рідною мовою; що треба без обмежень шанувати на завжди їхні традиції та побут для забезпечення у майбутньому вільного й леґітимного їхнього розвитку та для перемоги їхнього [illegible]."

(Продовження буде.)

СВЯТА 1. ЛИСТОПАДА.

НЮ-ЙОРК.

Листопадове свято, уладжене українською нюйоркською громадою дня 6. ц. м. в Українськім Народнім Домі, належало до кращих як під оглядом програми, так теж і її виконання та настрою і чисельности присутної публики. Саля була виповнена по береги. Вступною атракцією була прегарна жива картина, а на дальші точки програми зложилися хорові співи, виконані українським хором і молодечим хором з церкви св. Юрія під управою гром. Т. Онуфрика; діточі декламації; сопранове сольо п. Й. Яремівної; скрипкове сольо проф. Романа Придаткевича; три низки українських мельодій струнної орхестри композитора п. М. Гайворонського; боева декламація п. Ст. Перестюківної; баритонове сольо артиста Петра Ординського; дві українські промови, а саме: вступна промова стрільця Евг. Драгінди і святочна промова Д. Галичина, а також промова гром. Юрґели, голови Литовсько-Американського Леґіону, виголошена по англійськи. При фортепяні був п. М. Стембер. Свято перейшло серед родинного настрою, на знак, що вертається здавна бажана згідна праця всієї громади в Ню-Йорку.

ГЛИНЯНИ.

14-ті роковини великих Листопадових Днів святкували Глиняни в неділю 6. ц. м. В церкві Глиняни-Замісте, в якій арт.-маляр Северин Борачок викінчив саме перед цією неділею малювання презвитерії, відбулася торжественна Служба Божа, яку відправив о. Остап Данилевич, парох Глинян-Заставя, при співучасти о. сов. Миколи Садовського, пароха Глинян-Замістя й о. Вол. Левицького, місц. сотрудника й катехита. Після Сл. Божої відправили всі три священики над гарно прибраною могилою панахиду. При кінці виголосив о. В. Левицький гарну проповідь, що витиснула неодну щиру сльозу з очей вірних, які зібралися численно, щоби віддати поклін незабутнім героям. Підчас панахиди співав місцевий хор. З нагоди цього національного свята уладжено також збірку на українських інвалідів, яка принесла понад 30 зол.

—o—

Велике свято в церкві ОО. Василіян у Варшаві.

В память св. Йосафата. — Гостина нунція Мармаджія.

В неділю 13. XI. ц. р. наша гр.-кат. церква у Варшаві святкувала торжественно память св. Йосафата. Вже рано від год. 7-ої до 10. відправлялися читані Служби Божі що години. В год. 11-ій відслужено з діяконами торжественну Службу Божу, на якій співав гарно вишколений хор, і виголошено святочну проповідь. Вершком святойосафатівських торжеств було вечірне богослуження в честь нашого святого, на яке завитав Апост. Нунцій Мармаджі. В год. 6-ій вечором битком була наповнена варшавська церква вірними нашого і латинського обряду; не бракувало і православних українців, які також прийшли побачити знаного з прихильности до українців нунція Мармаджія. По привитанні нунція при церковних дверах увійшов він, супроводжений духовенством, до пресвитерки і засів на приготованім престолі, після чого зачався молебень до св. Йосафата при виставлених Найсв. Тайнах. Молебень в окруженні діяконів відправив протоігумен галицьких Василіян о. Стефан Решетило. По евангелії виголосив целебранс проповідь наперед до українців по українськи, у якій відповів на два питання: Ким є св. Йосафат? Якій справі (ідеї) служив св. Йосафат? Відтак говорив до поляків по польськи (були між ними також члени давніх аристократичних родин), при чому, навязуючи до дискутованого нині питання унійної акції, вказав, що найкращою розвязкою цього складного питання є саме велична постать Апостола Унії, св. Йосафата, який, хоч придержувався східного обряду, діждався канонізації у св. Церкві. По проповіди звернувся латинською мовою до присутнього Апост. Нунція і привитавши його іменем василіянського Чина і всіх присутніх, не виключаючи і православних українців, зложив йому побажання, аби його унійні змагання увінчалися як найкращими успіхами та прохав для всіх апостольського благословення. На ці слова відповів представник Апостольського Престола коротким палким, сердечним словом, у якому дякував за привіт та побажання і від себе побажав усім, щоби вогонь Божої любови, яким горіло серце св. Йосафата, запалив і їх та скріпив у привязанні до Апостольського Престола й побуджував до правдиво католицького життя. Ці слова Апостольського Нунція передав проповідник вибраному народові, що вірні приняли з великим одушевленням.

По молебні поблагословив нунцій Найсв. Тайнами, а при кінці уділив ще апостольського благословення. Потім хор відспівав по італійськи папський гимн, і серед грімкого „Многая літа" Апостольський нунцій, прощаний сердечно присутніми, вийшов з церкви й перейшов до мешкання настоятеля нашої варшавської церкви на скромне приняття, в якому взяли участь поважніші особи нашої інтеліґенції, як також весь хор церкви. Апостольський нунцій одушевлявся українськими піснями (побутовими, коломийками, воєнними, стрілецькими) і в окремім слові, зверненім до всіх присутніх, дав вираз свому вдоволенню з приводу сердечного родинного приняття, якого зазнав цього дня від католиків українців.

Це вже четвертий раз протягом цього року наша варшавська церква мала щастя витати у своїх скромних порогах Достойного Гостя. Та здається, що ця остання присутність визначалась незвичайно теплою, сказатиб, родинною сердечністю й зичливістю нунція Мармаджія. Горячим бажанням нашої варшавської громади є витати між собою такого Гостя якнайчастіше.

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 744-?

— **Танцюристи (-ки)!** Затямте, що в пятницю 25. ц. м. продовжена лекція від год. 5.30 в школі танців Т. Витвицького. Музика сальонова. 765

— **Пригадуємо,** що Звичайні Загальні Збори кооперативи „Ощадність" у Львові відбудуться в суботу, 26. листопада 1932 р., в год. 5 попол. в льокалі Центробанку, Ринок ч. 10. I. пов.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В пятницю дня 25. ц. м. в год. 19. відбудеться в домівці товариства при вул. Косцюшка ч. 5/I. реферат д-ра Т. Е. Бурачинського „Новий розпорядок у справі виконування лікарської практики".

— **На бідного учня** вищої гімназії, що мусить заплатити ще цього місяця оплату за навчання, приймає наша редакція хочби найскромніші жертви.

— **Вистава артистичного промислу у Львові.** Міський музей артистичного промислу у Львові (вул. Гетьманська 20) влаштовує Різдвяну виставу зразків дрібного артистичного промислу, як мережки, гапти, шкіряні ґалянтерійні предмети, забавки, металеві вироби, килими, батіки й ялинкові прикраси. Зголошувати можна свої вироби до 30. листопада.

— **Знижки для шкільних прогульок.** Міністерство шляхів у Варшаві продовжило на нових 6 місяців знижки для прогульок шкільної молоді, признані до 1. листопада ц. р. Ці знижки мають гуртки щонайменше з 10 осіб.

— **Молоді емерити.** Останній особистий денник міністерства військових справ у Варшаві приносить список старшин, які переходять до округ корпусів себто є найближчими кандидатами на емеритів. Є їх 235. Між 89 піхотними старшинами із підполковників найстарший має 46 літ, із майорів 45, із капітанів 45. У передвоєнній добі ніхто не памятає таких емеритів.

— **Злодій не кандидував на секвестратора.** Львівська скарбова палата XII. простує вістку, повторену львівською та краківською пресою, буцімто обвинувачений у крадіжі Адам Карнасевіч мав якенебудь відношення до скарбового уряду і заявляє, що ця палата ніколи не розглядала його кандидатури. Виходило би, що це тільки злобний жарт, або звичайне спростування.

— **У почтовій аґенції** Райтаровичі (пов. Самбір) завели телефонічну й телеграфічну службу в обмежених денних годинах.

— **Пожежа.** В Плешовичах (пов. Перемишль) згоріла хата й господарські будинки Петра Деревляного. Вітер перекинув вогонь на сусідні будинки, одначе пожежу зльокалізували. Підозрівають, що вогонь підложив сам Деревляний, щоби одержати асекураційну премію 4.000 зол.

— **Ріжні вістки.** Австрійським послом у Франції буде призначений відомий пацифіст кн. де Роган. — Головним директором „Англійського банку" знов вибраний Монтеґі Норман. — Німецький уряд рішив зробити новий спис населення, який коштуватиме 7 і пів міл. марок; останній спис був у 1925 р. — Південно-африканський летун Сміт, що пропав останніми днями підчас свого перелету, віднайдений в околиці Тімбукту; набравши бензини відлетів він у напрямку Англії. — Уряд Мусолінія проголосив амнестійну листу; на ній є імя німецької танцюристки Марґеріти Блага, яку засудили на 30 літ за замах на нього; вона дістала знижку кари на 25 літ вязниці, але щасливо находиться поза кордонами Італії. — У Мадриді помер визначний еспанський композитор Сутулльо. — У Женеві відкрили тайну орґанізацію контрабанди спіртових напоїв до Швайцарії. — За жовтень число безробітних в Англії зменшилось більш як на 100.000 осіб.— Пруський князь Губерт виїхав до Африки, щоби розглянути можливість, як розселити нових німецьких кольоністів у давніх німецьких кольоніях.

— **Коли радять, як розброїти світ,** саме тоді французьке морське міністерство підписало декрет про будову нового кружляка „Дункерк", а в Німеччині почнуть будувати третій кружляк „Бравншвайґ", більший, ніж усі попередні.

—**Могила Касанови.** Мало хто знає, що могила славного авантюриста і зводника, якого споминн перекладені на всі европейські мови, находиться у Духцові, на Чехословаччині. Італійський уряд дійшов до порозуміння з чехословацьким, щоби перевезти тлінні останки Касанови до Венеції. Так аж у 134-ім році після своєї смерти він вернеться на рідну землю.

— **Дрібні вістки із СРСР.** Радянський уряд підготовляє проект злучити Чорне Море з Балтійським і Дон з Дніпром. Досі ця думка находиться в стадії експериментів, чи можливе було би її здійснити. — Московський район народньої освіти рішив завести замісць дотеперішніх 5 днів шкільного навчання 6 днів. — В останніх часах арештували чимало осіб за торгівлю валютою, а також тих, які мали свояків на чужині і діставали від них чужу валюту (доляри), таку рідку та дороцінну у Радянському Союзі. — Катеринославську секцію наукових робітників виселили цього року „адміністративно" з дому вчених із кімнат на коридор, а на їх місце помістили секцію комуністично-господарську. — У Ленінграді у будинку Ісакієвського собору відкривають „антирелігійний театр" на 300 місць. — Багато фабрик на Україні працює щораз слабше тому, що залізниці не довозять на час потрібного кокса. За червень, липень і серпень на одній катеринославській залізниці не довезли на 31.000 ваґонів менше, ніж є у пляні.

— **500-ліття вежі св. Стефана.** У вересні 1933 р. відбудеться зїзд німецьких католиків у Відні. Одночасно з тим святкуватимуть роковини освободження Відня від турків та 500-ліття вежі собору св. Стефана. Тому, що в обороні Відня у 1683 р. брали участь теж ріжні народи, крім німців, комітет запрохає їх до участи у святі.

— **Інтерес і патріотизм.** Ріжні чужинні торговельні фірми у великих державах найшли спосіб, як притягати публику, граючи на струнах її патріотизму. Вони попросту пишуть у рекламі „піддержуйте рідний промисл" продаючи громадянам даної країни, свій чужинний. Англійська преса повідомляє про таку штуку великої жіночої фірми мод у Парижі пані Шанель, яка повідомляє англійських покупнів, що у Льондоні робить вона виставу 100 моделів своєї фірми, зроблених виключно з англійських матерій. У листах до клієнтів вона пише: „Пані Шанель завсіди була захоплена англійськими матеріями і подає до відома, що її фірма має головно клієнтів на континенті і в Америці". Та сама фірма хоче тепер відчинити крамницю в Льондоні. Так само у Франції виробляють авта італійські фірми „Фіят", які називаються на „100 проц. французькими". Форд вів таку-же патріотично-німецьку рекляму на свої авта у Німеччині, але німецькі фабриканти авт добились судової заборони вести таку рекляму і видрукували її в усій пресі.

— **Примхи моди.** Із Парижа йде вістка, що цього року на ринку моди пануватиме вовна. Очевидячки треба зробити застереження щодо галевих виступів, концертів, офіціяльних обідів і вечер, на яких шовк не втратив свого місця. Зате „жоржета" білолаха, що царювала стільки сезонів, утратила право виступів. Шовк не може бути призірчастий, тільки важкий. Модні шовки називаються дуже поетично: фрамізоль, креп Бальтазар, ґрізелідіс, карамена. Неновий велюр-шіфон ще не втратив свого права. Велику ролю грає оксамит. Вечорами жіноцтво носить оксамитні пелеринки, прибрані футром або оксамитні буфи на рукавах. Рукав не може бути гладкий. Хто не любить буфів на раменах і ліктях, нехай носить еполети, такі самі, як носить генерали. Вони поширюють рамена і звужують бедра. До оксамитних суконь добре носити осінні пелеринки з паетами. Зате ясні нашийники, з самоцвітів і перел, щезають. Коли великий декольтe нехай [illegible] буде вільно відкрита.

— Подяка. Вийшовши після двох років на волю, почуваюсь до обовязку зложити щиру подяку: Вп. п. д-рові Білякові за успішні заходи при моєму звільненні з тюрми та тим послам і знайомим, які про мене не забували в тюрмі; Вп. пані Трачевій та тим незнаним мені особам, що допомагали мені харчами підчас мого перебування в Бриґідках, Хв. Т-ву „Ізмараґд" за безкористне випозичання книжок. Вкінці всім тим, що витають мене на волі я не в силі всім відписати.— Олександер Вислоцький.

Літературний куток.

Як відсвяткують 100-ті роковини уродин Берсона.

У норвеській столиці Осльо утворився комітет для вибору програми свята 100-их роковин народин славного норвеського поета, повістяра та драматурга Бернстерне Берсона (1832--1910). Головою комітету є Нільс Тредаль, міністр віросповідань і освіти. Рішили, що свято відбуватиметься приблизно около дня народження себто 8. грудня. Буде воно уладжене як національне свято, в якому має взяти участь увесь нарід. Головне свято відбудеться в Норвеськім Народнім Театрі та в університеті в Осльо. Пічнеться свято 1. грудня, а потреває пять днів. Народній Театр дасть кілька святочних вистав деяких найкращих Берсонових пєс, нпр. трагедію „Марію Стюарт у Шотляндії", „Понад наші сили" (І ч.) і „Коли квітне молоде вино". Та найбільше зацікавлюються невідомою Бернсоновою драмою, яку щойно минулого року найшли між його паперами. Це історична драма „Королівство братів". Про зміст драми досі нічого невідомо. Пєсу виведе на сцені поетів син, славний норвеський драматичний артист. Університет в Осльо дасть низку викладів про Бернсона. Крім інших викладатимуть університетські професори Галідан Кот і Франсіс Бул, автори визначних праць про життя поета. Університетська Бібліотека в Осльо робить докладні приготування до великої вистави Бернсонових творів, рукописів, норвеських і чужих видань, Бернсонових портретів і т. д.

8. грудня, як день Бернсонових народин відкриється вчасним ранком богослуження над його могилою в Осльо. Заступники норвеських товариств і установ та представники з чужини зложать квіти на Бернсоновій могилі. Пізніше того дня відбудеться академія в університеті. Промову виголосить або предсідник стортінґу (парляменту) або премієр міністрів і також чужі делегати. Фільгармонійна орхестра відіграє Бернсонові пісні. Вечором у Нар. Театрі буде концерт Бернсонової лірики й музики. Декляматори мають декламувати або співати кращі Бернсонові поезії. Після концерту уладять студенти похід зі смолоскипами від театру, а вкінці буде великий бенкет. Крім того свята будуть і інші свята, які уладить м. Осльо і багато установ. Свята ті відбудуться по всій Норвеґії, м. ін. також в Авлестаді, в Ґавсдалі, де Бернсон багато літ проживав і помер. Бернсонова вдова п. Каролина, якій вже 97 літ, уся ще живе в Авлестаді. Вона теж візьме участь у святі.

На свято запросять багато чужинців. М. ін. будуть теж делеґати і з Чехословаччини, бо Бернсон на кілька літ перед війною виступив в обороні словаків проти ґр. Апонія.

З нагоди 100-их роковин Бернсона видадуть його всі твори. Досі зголосилося 65 тисяч передплатників. Це треба вважати великим книгарським успіхом, а норвеський малий нарід міг би служити за зразок і багатьом великим народам.

---o---

Дивогляди.

НІМЕЦЬКИЙ БОГ І ХРИСТОС.

Гітлерівська фракція берлінської громадської ради внесла проєкт закону, щоби заборонити у берлінських школах на науці релігії старий завіт. Національ-соціялісти домагаються, щоби молодь вчилась тільки Нового Завіту, а крім того вчителі повинні зміцнювати у школі переконання, що „Христос був німцем і що є тільки єдиний Бог — німецький".

У XX-ім віці є й серед інших культурних народів люди, які впевняють нар., що Мати Божа є їхньої національности.

ДОБРИЙ ПОДАТКОВИЙ СЕКВЕСТРАТОР.

„Кур'єр Львовскі" подає до відома, що кімнатний і кишеньковий злодій А. Б. Карнасевич, що має у своїм службовім списку 56 злодійств, має 1. грудня стати податковим секвестратором у Львові. Таке заявив він на суді, коли судя не хотів запустити його на волю.

СЕЛО БЕЗ СТРИЖІЯ.

У німецькій громаді Ерль, де селяни щороку відграють прилюдно „Великі страсти" був один стрижій і той тепер мусів покинути село. Всі селяни запускають вуса, бороду та довге волосся, бо так треба для роль у „Страстях".

КОЛИ ЗБЕРЕТЬСЯ СОЙМ?

Польський сойм збереться мабуть 5. грудня. Засідання пленуму будуть відбуватися рідко. Щодня радитимуть комісії.

ЕКСПОЗЕ ПІЛСУДСЬКОГО.

Зачувати, що 28. листопада в 10. роковини отворення першого сенату оголосять експозе Пілсудського, яке навяже до тодішньої промови начальника держави.

---o---

КОНФЕРЕНЦІЯ МІН. БЕКА В ЖЕНЕВІ.

Польський міністер закорд. справ Бек конферував у Женеві зі Саймоном, Бонкуром і високим комісарем Данціґу Ростінґом.

---o---

ПРОГРАМА ПРЕЗ. РУЗЕВЕЛТА.

НЮЙОРК, 23. 11. ПАТ. Рузевелт конферував нині з провідниками демократичної партії. Зясував їм політичну й господарську програму. Рузевелт, зараз після того як перебере владу, хоче перевести значні зміни в законодавстві, що торкається помочі для фармерів. Передбачує значну знижку видатків для федерального уряду та переведення в палатах проекту, який виключає з прогібіційного закону заборону продукції та продажі пива.

Провідники демократичної партії затривожені становищем, яке витворилося би, колиб відкинуто демарш Франції та Анґлії в справі довгів. Кермуючі кола тієї партії думають, що компроміс у тій справі можливий та що просьбу держав-довжників можнаб узяти під увагу. Одначе тоді президент і партія, що стоїть за ним, наразилися би на сильні наступи опозиції. Керманичі демократичної партії сказали Рузевелтові, що колиб Зл. Держави згодилися на нове розглядання міжсоюзних довгів, то годі говорити би про дальше продовжування мораторії, якім користуються тепер европейські держави.

АМЕРИКА НЕ ПРИЗНАЄ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

ЖЕНЕВА, 23. 11. ПАТ. Із деяким здивуванням коментують тут телеграму з Вашингтону, яка каже, що державний департамент задержить повну мовчанку підчас дискусії в китайсько-японській справі в Женеві, одначе прилучиться до збірної заяви, яка не призвне манджурської держави. Телеграма ця викликала здивування тому, що держ. департамент уважав за відповідне заняти вже тепер становище в справі, яку віддали Раді Л. Н. до розгляду.

ЗАСТУПНИК ҐЕН. СЕКРЕТАРЯ ЛІҐИ НАЦІЙ.

Заступником ген. секретаря Ліґи Націй буде бувш. італійський міністер Пільоті.

---o---

РОЗПРАВА ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

30. листопада відбудеться перед львівським судом розправа проти кількох учасників протижидівських ексцесів у Львові. Відповідатиме покищо частина покараних адміністраційно студентів, які відкликалися від присуду гор. старости. Боронитиме адв. д-р Перацький.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „АТЛЯНТИДА".

На першому місці фільма ця має назву „Демон кохання". Повість Пєра Бенуа була першим великим літературним успіхом молодого письменника, що цього року став виїмково скоро членом „Французької Академії". Є це новорежисерована версія екзотичної історії, яка має за тло піски Сагари. Бриґіда Гельм — жорстока володарка таємного казкового царства, недоступного для европейців. Два-три погляди, два-три порухи раменами і роля її скінчена. Хоча читаємо імя режисера Пабста, майже не віримо, як можна було пустити у світ таку слабу та бліду фільму.

---o---

‡ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Людвика з Воєвідків Пассиновичева, вдова по Володиславі, пароху і сеніорі деканів у Кобаках, принявши Найсвятіші Тайни, по короткій тяжкій недузі заснула в Бозі дня 15. листопада ц. р. в домі свого зятя, судді Сміха, в Делятині, в 87 році життя. Похорон відбувся дня 17. листопада ц. р. в Кобаках, куди тлінні останки перевезено. Поховано в спільнім родиннім гробі. Вічна Їй Память!

Дописи.

САМБІР. (*Діти й память полеглих*). Діти із захоронки СС. Служебниць у Самборі, яка розвивається дуже гарно на повне вдоволення дітей і їх батьків, уладили в неділю 6. ц. м. святочний вечір у память полеглих стрільців. Програма була уложена вміло й зі смаком. Зложились на неї: співи, декламації, ритмічні вправи та сценічна вистава. Все те було виконане складно і загально подобалося. Такі й подібні вечорі повинні відбуватися у нас якнайчастіше, бо вони привчають наше наймолодше покоління до любови рідного народу і його минулого, а старших підносить на дусі та заохочують до праці на народній ниві.

ЖОВКВА. (*З діяльности жовківської „Зорі"*). Дня 6 ц. м. відбулися звичайні загальні збори Т-ва Українських Ремісників, Промисловців і Торговців „Зоря" в Жовкві. Звіт за минулий рік виказує, що Т-во здобуло гарне приміщення з трьох кімнат, членів має 155. Має теж власну бібліотеку і передплачує часописи, власну орхестру та руханково-спортову секцію для реміснічої молоді. За почином „Зорі" члени-шевці оснували кооперативу „Шевська Будучність". У працях Т-ва бере діяльну участь жіноцтво. Протягом року уладжувано відчити, чайні вечорі та вечерниці з танцями. Уладжено 6 аматорських вистав та 13 фестинів як у Жовкві, так і по довколичних місточках і селах. Орхестра Т-ва виступала прилюдно 32 рази, чим заохотила до організаційної праці цілу округу. Присутній на зборах п. Ю. Сидорак, голова львівської „Зорі", висказав іменем Головної Управи повне признання уступаючому виділові за таку корисну у вислідах працю, вчисляючи жовківську філію до найдільніших. При цій нагоді подав зібраним відомости про стан та працю всіх філій зорянської організації. — Головою вибрано поновно дир. Відлаха. До Виділу увійшли: Симбіцький Захар, Саламаха Гриць, Яремко Степан, Муцовський Волод. і Галапац Йосафат. Заступники Сачей Зенон і Цибульський Іван. Контрольори: Стойкевич Степан і Рачинський Іван.

ПЕРЕМИШЛЬ. (*З масового селянського руху.) — Великодні летючки перед судом.*) Дня 11. ц. м. відбулося в Перемишлі велике селянське віче, скликане філією „Сільського Господаря" в Перемишлі. Хоча підібраний на віче день не був пригожий, бо з приводу польського державного свята не було в місті торгу, то все таки зійшлось понад 600 учасників. Наради отворив голова філії „С. Г." о. декан Малецький. Головний реферат на тему теперішньої господарської скрути й положення та потреб українського селянства виголосив посол д-р Загайкевич, що другу часть свого реферату присвятив ратунковим заходам які добачує в організації селянської помочі в українських рільничих установах, як у „Сільському Господарі" й кооперативах. При кінці промовець загрівав до виконування клича „Свій до Свого", а між іншим також до обезпечування дозволеної части будинків та всього інвентаря в Т-ві „Дністер" і закінчив зазивом до організаційної праці і в низах з довірю на власні сили, на яких одиноко можемо будувати будучність нації. Відтак другий основний реферат про найновіші декрети президента, що дотикають рільничих справ, виголосив д-р М. Рибак, пояснюючи їх зміст та практичне примороження. Врешті інж. Деревяний відчитав загальні резолюції, які одноголосно принято. Віче зробило надзвичайно додатне враження. — На день 5. і 6. грудня н. р. розписано перед судом присяглих у Перемишлі розправу проти першої групи перемиських політичних вязнів, арештованих під закидом розкидування летючок ОУН у часі Великодних Свят н. р. Станути перед судом: Олександер Матла, Ярослав Гумовський, Кость Березовський, Богдан Мартинюк і Михайло Затьревич. Оборону всіх, з виїмком Гумовського, перебрав адв. В. Загайкевич, Гумовського боронить мґр. Навроцький. В цілім Перемишлі викликує ця справа велике зацікавлення. Обвинувачені відмовились були приняти акт обвинувачення тільки в польській мові, домагаючись його також в мові українській. Одначе суд внесення їх не взяв під увагу з тої причини, що це внесення слід було поставити перед виготовленням акту обвинувачення. Проти інших обвинувачених у тих самих справах слідство вже замкнене і в найближчих днях треба було сподіватися дальших актів обвинувачення, оскільки вони не були частинно припинені.

ШАХИ.

Т. У. Ш. на другому місці.

Змагання за міжклюбове мистецтво Львова в осіннім речинці добігають свого кінця. На чоло табелі висунувся цим разом знову Гелм, здобувши 88 пунктів, а на пяти наступає йому Т. У. Ш. зі своїми 80 і пів пунктами. Т. У. Ш. в осінньому сезоні виступає в дуже ослабленому складі (без пос. Білинського, інж. Федюка, д-ра Лебедовича, д-ра Матюшенка, Онищука й ін.), що сильно відбивається на вислідах змагань, тимбільше, що польські клюби віддають собі в разі потреби пункти „воковерами", а до Т. У. Ш. виставляють повні склади. Третє місце займають дальше жидівські урядовці (75 п.), а до II. ліги спадає безапеляційно Т. Ш. Л., яке добуло всього 32 пункти.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА ч. 21. з 1. листопада 1932 містить такий актуальний і ріжнородний матеріял: За українську школу! — Організація загального шкільного плебісциту за українською школою. — Наталка Борова: „Чого пані плаче" (З учительського життя. Фейлетон). — Іван Герасимович: Сліпі... Неграмотність в сучасній добі. — Р. Бов: Катехизм українських родичів: Ваша дитина підростає до школи. Запис дитини в школу. Захоронка (діточий садок). — Степан Конрад: Д-р Овід Декролі. (З нагоди смерти творця нової школи). — Духове обєднання українців світу. Рідна школа в Аргентині. — Польські молитви для українських дітей: В Галичині. На Поліссі (Поліщук). — П. Носувець: Полісся в освітленні польського візитатора. Закинення пляну осушення Полісся. Дивоглядна статистика. Шкільництво на Поліссі в історичному освітленні. Шкільний плебісцит на Поліссі і його наслідки. Наука релігії в російській мові. Позашкільна праця учительства. Апель до українських відповідальних чинників. — Справа світової вистави в Шикаго. — Володимира Жуковецька: Діточе мистецтво. — З життя „Рідної Школи": Придатність домівки на школу. — Ювилейне свято „Р. Ш." в Стрілиськах Нових. — З рідношкільного життя в Коломийщині. — З діяльности Повіт. Союза Кружків „Р. Ш." у Львові. — Обіжники. — Ріжні вісти. — Число прикрашене численними ілюстраціями. Передплата „Рідної Школи" 1 зол. місячно, адреса: Львів, Ринок 10.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ ч. 4—6, Львів, 1. листопада 1932. Зміст: Інж. Творидло М.: Наші післяконгресові завдання. — Інж. Кахникевич Р.: Вітрові мотори нової конструкції. — Інж. Пастернак С.: Відкриття нових родовищ корисних копалин на західно-українських землях. — І. Конгрес Українських Інжинірів (звіт). — Реферати. — Публікації членів У. Т. Т. Нові алюмінійні стопи в летунських двигунах. Шляхи праці нашої суспільної агрономії. Чи потрібні агрономи в добу сільсько-господарської кризи? — Українська Загальна Енцикльопедія (рецензія). — Термінольогія. — Науково-технічний огляд. — Організаційно-технічне життя. — З Українського Технічного Товариства.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, часопис Т-ва „Учительська Громада" у Львові. Рік XVII. Ч. 4—5. Зміст: Передова; Я. Ярема: Дитячі переживання і творчість Шевченка. Зі становища психоаналізи; Огляди і рецензії; Юліян Романчук (посмертна згадка).

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Рік VIII. Ч. 28, Коломия, 15. листопада 1932. Додаток: „Жіноча воля", часопис для сільських жінок. Рік I. Ч. 16.

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті та науці. Ч. 10—11. Львів, жовтень-листопад 1932.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, орган Краєвого Господарського Т-ва „Сільський Господар" Львів, дня 15. листопада 1932. Річник XVIII. Ч. 22.

ДЗВІНОЧОК. Часопис для української дитини. Ч. 13. за листопад 1932.

ХЛІБОРОБСЬКИЙ ШЛЯХ. Місячник. Ч. 11 за листопад 1932.

СВІТ ДИТИНИ. Ч. 3. жовтень. 20-кілька віршиків, оповідань, загадок і рисунків. Ціна 25 сот.

СЕЯТЕЛЬ. Орган культ.-просветительный. Буенос Айрес. Рік I., ч. за вересень 1932.

Листування Редакції.

Вп. Ос. Сливиньському, Галич: Ні одно, ні друге Ваше спростування не відповідає вимогам закону, бо на палаєте в ньому на особи і мішаєте факти, яких не було у спростованій замітці. Можете йти на судову дорогу.

Вп. Дописувачеві зі Стрия: Ваша кореспонденція, як і інші, зложена в друкарні від кількох днів. Появиться, як тільки буде місце.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у прив. оборотах 8.90.

Варшавська біржа.

3-проц. поз. будів. 38 і три четверті; 4-проц. поз. інвестиційна 98.90, 99.50; 5-проц. поз. конверс. 41 і пів, 42; 6-проц. поз. долярова 57.75, 57; 4-проц. поз. долярова 51; 7-проц. поз. стабіл. 55.38, 56.

Валюти і девізи.

Трансакції. Продажа. Купно.

Данціґ 173.35, 173.78, 172.92; Голяндія 358.40, 359.50 357.50; Льондон 29.10—12, 29.26, 28.96; Ню-Йорк чеки 8.921, 8.941, 8.901; Ню-Йорк кабель 8.92.5, 8.94.5, 8.90.5; Париж 34.92, 35.01, 34.83; Прага 26.40 і пів, 26.47, 26.34; Швайцарія 171.50, 171.93, 171.07; Берлін 211.90.

Акції.

Банк Польський 87 і пів, 87.

ЗБІЖЕ.

Льоко Підволочиська: Пшениця збірна 22.00—22.30 жито збірне 13.75—14.00, Овес двірський замоклий 13.75—14.25, Овес збірний замоклий 12.75—13.25. Льоко Львів: Пшениця збірна 24.00—24.50, жито збірне 15.75—16.00 овес двірський замоклий 15.75—16.25, Овес збірний замоклий 15.75—15.25.

Інші курси незмінені.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 23. XI. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 17—19 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 7·40—7·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 24. XI. год. 7.30 веч. „Занадто правдиве, щоби було добре" (Абон. 3).

Пятниця, 25. XI. год. 7.30 веч. Опера.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Занадто правдиве, щоби було добре" (Абон. 3).

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 24. XI. год. 7.30 веч. „Поцілуй перед зеркалом" (Абон. 3).

Пятниця, 25. XI. год 8.15 веч. Лео Фукса рецитації, монольоги пісоньки.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Поцілуй перед зеркалом" (Абон. 3).

Кіна.

АДРІЯ: „Мельодія серць" (з Віллі Фрічом і Дітою Парльо).

АПОЛЬО: „Непотрібна".

АТЛЯНТІК: „Пісня ночі".

КАСІНО: „Пісня ночі".

КОЛЬОСЕЙ: „Терня долі", ревія „Йо-Йо!"

КОПЕРНИК: „Кіноманяк" (Гарольд Льойд).

МАРУСЕНЬКА: „Кіноманяк" (Гарольд Льойд).

МІРАЖ: „Трейдер Горн".

ОАЗА: „Мексиканка" й ревія.

ПАЛЯС: „Атлянтида" (Бриг. Гельм).

ПАН: „Із життя одної ночі".

ПАСАЖ: „У тигрових кигтях" (Боб Костер). „Осміх долі".

ПРОМІНЬ: „Чотирьох із леґії".

СТИЛЕВЕ: „Над ранком", „Гра на світанку" (Рамон Новаро). „10 хвилин жаху" (Льорель і Гарді).

УТІХА: „Давид Гольдер".

ХИМЕРА: „Капітан Валян".

Закордонне радіо.

Четвер, 24. листопада 1932.

Братислава (278,8) 19.35 Пісні й фортепян. **Бреслав** (325) 11.50, 19.30 Концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.00 Спів, 19.05 Хор. **Букарешт** (394,2) 19.30 Опера, **Білгород** (430,4) 16.00 Спів, Татяна Гіґріва, **Беромінстер** (459,4) 20.00 Вечір Юр. Бакланова, **Прага** (488,6) 15.30, Спів, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 15.20 Діточі пісні, 19.35 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00 Концерт, 16.35 Літ. муз. авдиція, 19.00 Оп. і балетна музика, 24.00 Звуковики.

Пятниця, 25. листопада 1932.

Ляйпціґ (389,6) 12.00, 21.10 Концерт, **Міляно** (331,4) 20.45 Симф. концерт, **Штрасбурґ** (345,2) 21.00 Концерт творів Рімського-Корсакова, **Рим** (441,2) 13.00, 17.30, 20.45 Концерт, **Прага** (488,6) 15.30 Югослав. пісні, 20.45 „Дві вдови" оп. Сметани, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 20.15 „Інідіфоді" поема Герг. Гавптмана, **Мінхен** (532,9) 21.00 „Директор театру" ком. опера Моцарта, **Будапешт** (550,5) 17.00 Оп. орхестра, **Харків** (937,5) 10.00, 12.15, 15.00, 24.00 Концерт, 14.30 Концерт для сільських дітей, 16.35 Для сільської молоді, 19.00 Український концерт, **Париж** (1724,1) 22.00 Вечір поезії.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 24. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.50 17.00 Грамофон, 12.30 Метеорольог. комунікат, 12.35 Шк. концерт, 15.40 Господ. комунікат, 16.00 „Духова культура Польщі", 16.15 Лекція фр. мови, 16.30 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 „Коли скінчиться криза?", 17.25 Авд. „Блакитних", Радіо дітям, 17.40 „Тайна Хохола", відч. проф. Сінка, 18.00 Францісканська містерія, 19.20 Рільн. комунікат, 19.30 Виспянський, співець польської державности, 20.00 Авд. на спомин 25-ліття смерти Виспянського, 20.45 „Пепіна" оп. Штольца, Спортові вістки, 23.30 Комунікати, 23.35 Танк. музика.

Пятниця, 25. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10 Грамофон, 13.20 Метеорольог. комунікат, 15.40 Господар. комунікат, 16.00 Діточа ревія, 16.15 Лекція англ. мови, 16.30 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 „Ст. Виспянський", 17.00 Концерт (орхестра), Серед книжок, 18.00, 23.00 Танк. музика, 19.00 „Спіноза й нинішній світ", 19.15 Всячина, 19.30 Молодий Китай, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Концерт учнів Падеревського, Поет. чвертьгодина, 22.40 Спорт, 22.45 Прес. рад. денник, 22.55 Комунікати.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На „Рідну Школу" зложили в золотих Вп.: о. Мих. Кульчицький, Новий Санч 64.80 збірка на весіллі Вп. Любки Гойняківної і Вп. Осипа Кудоня в Лосім; Олена Ванчицька, Сянік 22 дохід зі забави; М. і В. Верходи, Спас 10 з нагоди вінчання п. Нусі Мучіївної і Боднаровича в Кутковї; д-р Гролів, лікар у Судовій Вишні 7.60 замісць вінця на домовину бл. п. Осипа Рибачевського, дир. школи в Ляшках Гост.; Окружний Відділ Т-ва „Взаїмна Поміч Укр. Вчительства" в Підгайцях 20, Іванна Левицька 5 замісць вінця на домовину Товаришки бл. п. Антонії з Гудиків Пастівничевої; о. Дмитро Панасевич, Балигород 2.50 замісць подяк за побажання з нагоди імянин. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 881 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.